

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

w ZESPOLE SZKÓŁ
im. BOLESŁAWA PRUSA
w CZĘSTOCHOWIE

ROK SZKOLNY 2025/ 2026

*Zapytaj siebie, czy to co dziś robisz,
przybliża Cię do tego, gdzie chcesz być jutro?*

Opracowany przez zespół w składzie:
mgr Aneta Wiśniewska – z-ca dyrektora
mgr Katarzyna Kornatka – pedagog
mgr Barbara Tryba – nauczyciel
mgr Ilona Muś-Malicka – nauczyciel
mgr Aleksandra Lechowicz – nauczyciel

SPIS TREŚCI

- I. Obowiązujące podstawy prawne
- II. Diagnoza
- III. Priorytetowe cele wychowawcze i profilaktyczne szkoły
 1. Sylwetka Absolwenta
 2. Misja i wizja szkoły
 3. Cele i zadania programu
- IV. Zadania wychowawcy w ramach ogólnych zadań edukacyjnych szkoły
- V. Powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych
- VI. Cele wychowawcze i profilaktyczne realizowane we współpracy z Radą Rodziców
- VII. Cele wychowawcze i profilaktyczne realizowane przez Samorząd Uczniowski
- VIII. Instytucje wspomagające realizację programu
- IX. Ewaluacja
- X. Ustalenia końcowe

I Obowiązujące podstawy prawne:

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024r. poz. 986).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
15. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
16. Statut Technikum nr 11 oraz Statut Szkoły Branżowej I Stopnia.
17. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole 15.02.2024.

II. Diagnoza

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły został opracowany na podstawie:

- ewaluacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w roku szkolnym 2024/2025 w formie ankiet,
- obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizy dokumentacji (analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych),
- rozmów z nauczycielami,
- wywiadu przeprowadzonego w kl. I przez wychowawców oraz wśród rodziców we wrześniu 2025

Zalecenia i wnioski posłużyły do opracowania poszczególnych celów.

Program jest spójny z dokumentem określającym kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026. Wybranymi kierunkami są:

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Program został tak skonstruowany, aby stanowił kontynuację działań z lat poprzednich, z uwzględnieniem zaleceń po przeprowadzonej ewaluacji.

Obszary zagrożeń:

W wyniku ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego, przy użyciu wymienionych uprzednio technik i metod badawczych, wyróżniono najbardziej ryzykowne,

powtarzające się zachowania uczniów, będące zagrożeniem dla płynnego przebiegu wychowania i edukacji młodzieży oraz ich bezpieczeństwa:

1. brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych:
2. brak wewnętrznej motywacji,
3. brak samodyscypliny,
4. brak odpowiedzialności za swoje czyny (również w ramach kultury osobistej),
5. nie zawsze zintegrowane działania rodziców i nauczycieli

Po przeprowadzonej analizie opracowano poniższe zalecenia do dalszej pracy wychowawczo - profilaktycznej na terenie szkoły:

Rekomendacje:

- Zwracać uwagę uczniów na kształtowanie umiejętności praktycznych i efektywnej nauki w szkole i w domu - praca samokształceniowa.
- Zwracać uwagę na kulturę osobistą, szacunek wobec innych osób.
- Rozmawiać z rodzicami o zwiększeniu ich zaangażowania w proces nauki dzieci, pokazując metody i środki, jakimi mogą dysponować (zwiększyć kontrolę nad czasem wolnym, zadbać o odpowiednią dietę, jakość wypoczynku i aktywność fizyczną).
- Kłaść nacisk na zajęcia integrujące klasę oraz kształtujące kulturę osobistą i języka, jak również formować postawę odpowiedzialności i ponoszenia konsekwencji za własne postępowanie.
- Wdrażać i realizować zadania dotyczące problematyki emocjonalno – społecznej, uwzględniając nowe formy motywacji uczniów do rozwoju swoich umiejętności i wiedzy oraz planowania pracy własnej na różne sposoby.
- Wzmacniać działania nauczycieli we współpracy ze specjalistami.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że efekty planowanych i wdrażanych działań wychowawczych mogą być odroczone i zauważalne u konkretnego ucznia dopiero w kolejnych latach.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny określił sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne, skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli, co przyniosło dobre efekty.

III. Priorytetowe cele wychowawcze i profilaktyczne szkoły

- **Sylwetka Absolwenta**

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność i poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych,

- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości,
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi,
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki,
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego,
- dobrze przygotowanym do pracy w wyuczonym zawodzie,
- potrafiącym dostosować się do zmieniających się wymagań rynku pracy,
- posiadającym umiejętności posługiwania się językami obcymi i obsługi urządzeń multimedialnych.

- **Misja i wizja szkoły**

Misja szkoły

Misją szkoły jest przygotowanie młodych ludzi do uzyskania kompetencji i kwalifikacji w zawodach, które są poszukiwane na rynku pracy. Równie ważną rolę odgrywa kształcenie ogólne, dające uczniom zasób wiedzy, umożliwiający dalszy rozwój wspomnianych kompetencji zawodowych, ich modyfikowanie i doskonalenie. Ponadto, rozwijanie aktywnych i odpowiedzialnych postaw uczestniczenia w życiu społecznym.

Wizja szkoły

Szkoła naszych marzeń to taka, w której:

- panuje życzliwa i bezpieczna atmosfera oparta na kulturze osobistej nauczycieli, uczniów i rodziców, wzajemnym szacunku, pomocy i współdziałaniu,
- pielęgnuje się tradycję szkoły, skupiając wokół niej nauczycieli, uczniów, rodziców i absolwentów,
- uczy się młodzież miłości i szacunku dla historii, tradycji i kultury,
- uczeń okazuje pomoc i życzliwość swoim koleżankom i kolegom,
- nauczyciele są sprawiedliwi i konsekwentni, cieszą się autorytetem u młodzieży i rodziców, życzliwym podejściem budzą ich zaufanie, wspierają uczniów w ich rozwoju, rozwijają zainteresowania, pomagają w rozwiązywaniu problemów,
- zajęcia są tak prowadzone, aby wydobyć i rozwinąć talent ucznia, nauczyć samodzielnego myślenia i wiary we własne siły,
- organizowane są atrakcyjne zajęcia pozalekcyjne,
- bogato wyposażone klasopracownie zachęcają młodzież do zdobywania wiedzy, zajęcia sportowe zapewniają warunki do prawidłowego rozwoju fizycznego dziecka,
- młodzież ma zapewnioną opiekę specjalistów do spraw pomocy psychologiczno - pedagogicznej i pielęgniarki.

- **Cele**

Uznano, iż do priorytetowych zadań pracy szkoły w zakresie profilaktyki wychowania w roku szkolnym 2024/2025 będzie nauczenie młodego człowieka radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje.

Cel ogólny programu:

- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- rozwijanie umiejętności organizowania samodzielnej pracy i samodyscypliny oraz motywacji do nauki,
- branie odpowiedzialności za podjęte decyzje, rozwijanie samodzielności i kreatywności
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych (kształtowanie szacunku do innych osób)
- bycie świadomym zagrożeń płynących z uzależnień w szczególności: uzależnienie od telefonów komórkowych, smartfonów, social mediów, uzależnienie od nikotyny.

Cele szczegółowe programu:

- kształtowanie postaw warunkujących odpowiednie i odpowiedzialne funkcjonowanie w klasie, społeczności lokalnej, w rodzinie oraz w państwie,
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej i społecznej,
- kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych; dostarczanie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach płynących ze stosowania środków uzależniających (palenie tytoniu, e-papierosów, inne),
- uświadamianie zagrożeń związanych z uzależnieniem od telefonów komórkowych i Internetu,
- w stosunkach międzyludzkich kierowanie się uczciwością i prawdą oraz zaangażowaniem społecznym.
- dbanie o relacje z rówieśnikami
- wsparcie w kryzysach psychicznych

Działania zawarte w programie prowadzone są w trzech obszarach:

I. Szkolnym

- spotkania z rodzicami,
- ustalenie jasnych norm i reguł szkolnych,
- zaangażowanie w realizację zadań SU i innych organizacji szkolnych.
- szkoleniowe rady pedagogiczne,

II. Klasowym

- zajęcia z wychowawcą i inne przedmioty,
- spotkania wychowawcy z rodzicami,

- wspólne zajęcia klasowe.

III. *Indywidualnym*

- rozmowy indywidualne z uczniem,
- rozmowy z rodzicami,
- działania dyscyplinujące,
- pomoc uczniom i ich rodzinom.

Działania wychowawcze i profilaktyczne realizowane są poprzez wykorzystanie następujących strategii:

1. Strategia informacyjna

Celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i następstwach takich zachowań.

2. Strategia edukacyjna

Strategia ta ma pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (nawiązywanie kontaktów, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów itp.). U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku umiejętności niezbędnych w życiu społecznym.

3. Strategia działań alternatywnych

Jej celem jest zaspakajanie ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) i rozwijanie poczucia satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie (artystyczną, społeczną, sportową). U podstaw tej strategii leży założenie, że wielu ludzi podejmuje zachowania ryzykowne ze względu na brak możliwości rozwoju zainteresowań i osiągnięcia sukcesów.

4. Strategia interwencyjna

Jej celem jest wspieranie w sytuacjach kryzysowych osób mających trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów osobistych. Elementem interwencyjnym jest towarzyszenie ludziom w krytycznych momentach ich życia. Formą realizacji tej strategii może być poradnictwo, telefon zaufania czy sesje terapeutyczne.

Chcemy, aby Zespół Szkół im. B. Prusa w Częstochowie był placówką bezpieczną, panował w nim klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, świadomi poczucia przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Dążymy do tego, aby uczniowie naszej szkoły znali swoje korzenie – swoją małą ojczyznę, jej historię.

IV. Zadania wychowawcy w ramach ogólnych zadań edukacyjnych Szkoły

Kluczową rolę w procesie wspierania ucznia w jego rozwoju spełnia osoba wspierająca, czyli nauczyciel.

Zadania wychowawcy to:

- obowiązek prowadzenia zajęć wychowawczych z uczniami,
- zadania i obowiązki związane z ocenianiem zachowania uczniów w ramach oceniania wewnątrzszkolnego,
- zadania i obowiązki związane z udzielaniem uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- zadania związane z udzielaniem pomocą uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również pomoc materialna,
- obowiązki związane ze współdziałaniem z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki, zgodnie z postanowieniami statutu w sprawie organizacji i form tego współdziałania,
- zadania i obowiązki dotyczące wykonywania czynności administracyjnych, w tym prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania,
- realizowanie innych zadań ustalonych w Statutach Zespołu Szkół im. B. Prusa w Częstochowie (Statut Technikum nr 11, Statut Szkoły Branżowej I Stopnia nr 9) zgodnie z procedurami,
 - ✓ zapoznanie uczniów i ich rodziców z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły,
 - ✓ przekazywanie uczniom i ich rodzicom informacji dotyczących zachowania, wyników nauczania oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę,
 - ✓ poznanie i zdiagnozowanie warunków życia oraz nauki wychowanków,
 - ✓ wspieranie rozwoju uczniów,
 - ✓ opracowanie Klasowego Planu Wychowawczo - Profilaktycznego w oparciu o Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły, przedstawienie go uczniom na godzinie wychowawczej i rodzicom podczas zebrania,
 - ✓ podejmowanie systematycznych wysiłków zmierzających do wytworzenia właściwej atmosfery w zespole klasowym,
 - ✓ dbanie o rozwój samorządności w klasie,
 - ✓ rozwiązywanie bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych we współpracy
 - ✓ z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem szkolnym,
 - ✓ czuwanie nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa, zarówno przez uczniów, jak i nauczycieli uczących w klasie;
 - ✓ kształtowanie nawyków odpowiedniego zachowania się w różnych sytuacjach oraz nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa,

- ✓ integrowanie zespołu klasowego i koordynowanie pracy wychowawczej,
- ✓ urozmaicenie metod nagradzania (zgodnie z ,
- ✓ planowanie i prowadzenie lekcji wychowawczych, zgodnie z planem pracy wychowawcy
- ✓ klasowego;
- ✓ aktywizowanie rodziców i opiekunów do współpracy ze szkołą, organizowanie spotkań
- ✓ z rodzicami;
- ✓ oferowanie uwagi i pomocy młodzieży pochodzącej z rodzin wymagających wsparcia.

V. Powinności i treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów, niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży podczas pobytu w szkole, wyjść indywidualnych i grupowych oraz wyjazdów na wycieczki szkolne,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- zgodnie z procedurami reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia posiadającego orzeczenie lub opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują, w toku pracy wychowawczej, treści i cele Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły.

Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki oraz wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z Zespołem Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych w Częstochowie,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno - pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, psychologów i innych pedagogów, którym trudno jest pomagać uczniom w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemoczenia lub przechodzą kryzys psychiczny spowodowany innymi czynnikami,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Pozostałe działania pedagoga szkolnego realizowane poza godzinami swojego tygodniowego pensum, czyli w 40-godzinnym tygodniu pracy:

- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych, stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu placówki,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom oraz nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Psycholog:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne dzieci i młodzieży, w tym badania przesiewowe; diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wychowanków, w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających im funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkoły,
- udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- dokonuje wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym,
- prowadzi działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym działania mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, związanych z używaniem przez wychowanków środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - ✓ rekomendowaniu dyrektorowi szkoły działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079),
 - ✓ prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki,
 - ✓ rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - ✓ określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno - komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,
- współpracuje z zespołem, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt. 2 ustawy, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno - terapeutycznego ucznia, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno -pedagogicznej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - ✓ rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki
 - ✓ udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,

- ✓ dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
- ✓ doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno - pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami,
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki

VI. Cele wychowawcze i profilaktyczne realizowane we współpracy z Radą Rodziców

Rodzice:

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami, uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, tworzy Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły.

Działalność rady rodziców regulują odrębne dokumenty.

VII. Cele wychowawcze i profilaktyczne realizowane przez Samorząd Uczniowski

- Roczny plan pracy SU (odrębny załącznik)

VIII. Instytucje wspomagające realizację Programu

- Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna przy ul. Łukasieńskiego 40 w Częstochowie,
- Komenda Miejska Policji przy ul. Popiełuszki 5 w Częstochowie, Komisariat VI Policji w Częstochowie
- Kuratorzy Sądowi,
- Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi przy ul. Sikorskiego 78/80 w Częstochowie
- Centrum Informacji Zawodowej przy ul. Łukasieńskiego 40 w Częstochowie,
- POWRÓT z U przy ul. Wiolinowej 1 w Częstochowie,
- Inne.

IX. Ewaluacja

Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może podlegać zmianom, jeżeli będzie tego wymagała sytuacja wychowawczą w środowisku szkolnym.

Analiza jego skuteczności będzie polegała na monitorowaniu bieżącym oraz corocznie dokonywanej ewaluacji. Okresowego podsumowania efektywności działań wychowawczo-profilaktycznych dokonuje - w obrębie zespołu klasowego - wychowawca, a do oceny całokształtu tych oddziaływań - powołany przez dyrektora szkoły - zespół ds. opracowania Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Wyniki ewaluacji są jawne i prezentowane w postaci raportu.

Narzędzia ewaluacji:

- obserwacja zachowań uczniów i zachodzących w trakcie roku szkolnego zakresie zmian,
- analiza dokumentacji:
 - ✓ analiza zapisów uwag w dziennikach lekcyjnych,
 - ✓ sprawozdania z przeprowadzonych imprez ujętych w harmonogramie Programu Wychowawczo - Profilaktycznym,
 - ✓ sprawozdania wychowawców klas z realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego klas,
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno - środowiskowych i profilaktycznych, przeprowadzona przez pedagoga szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, rodziców i uczniów,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

X. Ustalenia końcowe

- Za realizację Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w Zespole Szkół im. B. Prusa w Częstochowie odpowiedzialni są wszyscy pracownicy.
- Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.
- Za poszczególne zadania odpowiedzialni są pedagodzy, którzy sami zadeklarowali wolę udziału w ich realizacji bądź nauczyciele wskazani przez Dyrektora Szkoły.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół im. B. Prusa w Częstochowie:

- zatwierdzono uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 09.09.2025 r.
- zatwierdzono uchwałą Rady Rodziców w dniu 10.09.2025 r.
- przyjęto w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w dniu 11.09.2025 r.

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Samorząd Uczniowski

SFERA FIZYCZNA (dbałość o zdrowie)

Czynniki ryzyka:

- moda na używanie środków psychoaktywnych, palenie papierosów i picie alkoholu,
- brak umiejętności zachowań asertywnych,
- łatwość dostępu do środków psychoaktywnych,
- ryzykowne zachowania powodujące zagrożenia wirusem HIV oraz innymi chorobami,
- wczesna inicjacja seksualna,
- obniżona samoocena,
- brak odporności na krytykę,
- brak aspiracji i celów życiowych.

Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna za realizację	Nauczyciele współ-odpowiedzialni	Termin
1. Podnoszenie poziomu wiedzy dot. środków uzależniających.	1.1 Przeprowadzanie zajęć warsztatowych dot. szkodliwości: <ul style="list-style-type: none"> - palenia papierosów (również elektronicznych) - picia alkoholu - zażywania narkotyków i innych środków psychoaktywnych - uzależnienie od telefonów komórkowych 	pedagog	wychowawcy klas, psycholog	
	1.2 Przeprowadzanie masowych akcji w ramach obchodów: <ul style="list-style-type: none"> - Światowego Dnia bez Papierosa - Światowego Dnia AIDS - Dnia Trzeźwości 	pedagog	wychowawcy klas, psycholog	XI 2025 XII 2025 IV 2026
	1.3 Zajęcia dla klas I i II w Ośrodku Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi	pedagog		X 2025
	1.4 Przeprowadzenie pogadarek, wykładów dla uczniów i ich rodziców dotyczących relacji międzyludzkich.	pedagog	wychowawcy klas	XI 2025
	1.5 Uświadomienie konsekwencji zachowań pod wpływem środków uzależniających <ul style="list-style-type: none"> - aspekt prawny - spotkanie z przedstawicielem prawa –klasy I 	pedagog	dzielnicowy	rok szkolny X/XI 2025
	1.6 Przygotowanie i upowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych <ul style="list-style-type: none"> - plakaty informacyjne – gdzie szukać pomocy - strona internetowa szkoły 	M. Bociąga pedagog psycholog	J. Bereszka A. Kucharska-Badeńska wychowawcy klas S. Jędrzejczyk	rok szkolny
	1.7 Prelekcje dla kl. II i III dotyczące zażywania środków uzależniających	psycholog		rok szkolny
	1.8 Światowy Dzień Zdrowej Żywności	A. Świerczyńska		16.X.2025
	1.9 Projekt „Profilaktyka z PRUSEM”	D. Trószczyński		V.2026
2. Przemoc w sieci, bezpieczne korzystanie z mediów społecznościowych.	2.1 Pogadankana zajęciach z wychowawcą w klasach I dotycząca przemocy w sieci	pedagog	wychowawcy klas psycholog	rok szkolny
	2.2 Informacje przekazywane podczas zajęć przedmiotowych z informatyki	T. Dutkiewicz	B. Nowak	rok szkolny
3. Inicjacja seksualna (odpowiedzialne rodzicielstwo).	3.1 Pogadankana zajęciach z wychowawcą w klasach III	pedagog	wychowawcy klas psycholog	rok szkolny
4. Zaburzenia w odżywianiu i	4.1 Profilaktyka w zakresie anoreksji i bulimii w klasach II	pedagog	wychowawcy klas psycholog	rok szkolny

choroby cywilizacyjne.	4.2 Profilaktyka zdrowotna w zakresie WZW i czerniaka.	A.Świerczyńska		rok szkolny
5. Promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.	5.1 Rajdy piesze i rowerowe.	kierownik wycieczki	wychowawcy klas,	rok szkolny
	5.2 Wycieczki autokarowe.	D. Rataj	opiekunowie	
	5.3 Akcja wakacje i ferie w mieście.	I.Wypych-Staszewska		II 2026 VI 2026
	5.4 Imprezy sportowe: - udział w igrzyskach młodzieży szkół ponadpodstawowych na szczeblu miasta, regionu i województwa. - mistrzostwa szkoły w: tenisie stołowym, biegu terenowym na 1000 m, skoku w dal, piłce siatkowej, koszykówce, piłce nożnej, piłce ręcznej.	nauczyciele wychowania fizycznego		rok szkolny
	5.5 31 Sportowy wielobój rodzinny.	G. Kamkow	I.Wypych-Staszewska K. Mizgalska	XII 2025
	5.6 IX Turniej Cheereaders.	I.Wypych-Staszewska	K.Mizgalska	IV 2026
	5.7 Oólnopolski Dzień Sportu.	G. Kamkow	nauczyciele wychowania fizycznego	VI 2026
	5.8 Realizacja projektu „Aktywna przerwa”	I.Wypych-Staszewska	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny
	5.9 Projekt „ Znani, nieznani sportowcy PRUSA”	K. Mizgalska	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny
		5.10 X Rajd Wesołego Geodety	M. Przygoda	nauczyciele przedmiotów geodezyjnych i geografii.
6. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	6.1 Dbanie o teren wokół szkoły.	pracownicy obsługi	wszyscy pracownicy szkoły	rok szkolny
	6.2 Konkurs plastyczno-fotograficzny: „Moja mała Ojczyzna”	A.Jamrożkiewicz	J. Bereszka	X.2025
	6.3 Zajęcia terenowe w rezerwach, parkach krajobrazowych i narodowych.	B.Tryba	nauczyciele geografii	rok szkolny
	6.4 Cykl warsztatów – Segregacja odpadów – to ochrona zasobów naturalnych i dbanie o środowisko naturalne.	A.Świerczyńska	nauczyciele geografii, biologii, chemii.	IV.2026
SFERA PSYCHICZNA (emocjonalna, intelektualna)				
Czynniki ryzyka: - lenistwo, - niska samoocena uczniów, - poziom absencji, - brak celów życiowych, - brak zainteresowania zdobywaniem wiedzy.				
Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna za realizację	Nauczyciele wspól- odpowiedzialni	Termin

1. Upowszechnić aktywizujące metody nauczania.	1.1 Szkolenia na zespołach przedmiotowych.	lider WDN	wychowawcy klas	rok szkolny
	1.2 Propagowanie ciekawych form zajęć pozaszkolnych.	wychowawcy klas	wszyscy nauczyciele	rok szkolny
	1.3 Wyjścia do kina, teatru, bibliotek, na wernisaże i wystawy.	wychowawcy klas		rok szkolny
	1.4 Lekcje tematyczne przeprowadzone w: - Muzeum Częstochowskim, - Instytucie Pamięci Narodowej, - Archiwum Częstochowskim, - Odwachu, - Strzelnicy, - Muzeum Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich	K. Rorat	R. Smolich	rok szkolny
	1.5 Wyjścia na imprezy organizowane na terenie miasta między innymi: - wystawy - koncerty - imprezy sportowe - imprezy rocznicowe	wychowawcy klas	wszyscy nauczyciele	rok szkolny
	1.6 Wyjścia na wystawy fotograficzne.	K. Pawlik	nauczyciele przedmiotów fotograficznych	rok szkolny
	1.7 Spotkania ze znanymi osobami związanymi z fotografią ramach Festiwalu Fotografii.	B. Tryba	K. Pawlik	rok szkolny
	1.8 Organizacja plenerów fotograficznych.	A. Przygoda	nauczyciele przedmiotów fotograficznych	rok szkolny
	1.9 Organizacja zajęć w terenie.	B. Tryba	nauczyciele geografii i przedmiotów geodezyjnych	rok szkolny
	1.10 Organizacja wycieczek przedmiotowych do pracodawców współpracujących ze szkołą .	M. Bociąga	nauczyciele przedmiotów zawodowych	rok szkolny
	1.11 "Lekcje z ZUS"	I. Muś-Malicka	O. Wąsowicz	
	1.12 Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne uczniów i rodziców.	K. Kornatka K. Gmitruk, D. Trószński	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Południe	rok szkolny
2. Aktywizacja uczniów.	2.1 Organizacja zajęć wspierających rozwój uczniów.	dyrektor	wszyscy nauczyciele	rok szkolny
	2.2 Organizacja matury próbnej z OPERONEM.	A. Wiśniewska	nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	XI 2025
	2.4 Organizacja próbnych egzaminów zawodowych.	M. Bociąga	nauczyciele przedmiotów zawodowych.	XII 2025 IV 2026
3. Rozwijanie zainteresowań uczniów.	3.1 Prowadzenie kół zainteresowań: - koło teatralne - koło informatyczne. - koło matematyczne - Tow. Miłośników Lwowa i Kresów Wschodnich	R. Wojciechowska T. Dutkiwicz B. Gajewska K. Rorat	G. Tatarek I. Cichecka nauczyciele matematyki	rok szkolny

<ul style="list-style-type: none"> - 1 Samodzielny Pluton Pododdziałów Tradycji Oręża Polskiego - Polskich Drużyn Strzeleckich - szkolne koło TPD - koło historyczne - koło reportersko-fotograficzne - koło PCK 	<p>K. Rorat</p> <p>B. Gajewska R. Smolich P. Cieślak M. Wadowska</p>	<p>M. Wolna, M. Wolna.</p> <p>K. Rorat K. Pawlik</p>	
<p>3.2 Organizowanie konkursów szkolnych i międzyszkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkursy historyczne - turniej matematyczny „Kto pierwszy policzy” dla kl. I, II - konkurs matematyczny „Ku nowej maturze” - konkurs matematyczny „Kangur” - konkurs „Niemiecki wśród pierwszaków” - konkurs cykliczny „Fotografia miesiąca” - Ogólnopolski Konkurs Ekologiczny „EKO-PLANETA” - Wojewódzki Konkurs „Geodezja z Pasją” - konkurs fotograficzny „Zjawiska fizyczne”. - konkurs „Krzyżówkę z hasłem” 	<p>R. Smolich B. Gajewska</p> <p>K. Ćwiakowska</p> <p>B. Gajewska A. Tasarz</p> <p>A. Przygoda</p> <p>A. Świerczyńska</p> <p>M. Przygoda</p> <p>A. Krupa</p> <p>B. Tryba</p>	<p>K. Rorat K. Ćwiakowska</p> <p>nauczyciele matematyki</p> <p>A. Bajor</p> <p>nauczyciele przedmiotów fototechnicznych</p> <p>nauczyciele przedmiotów geodezyjnych</p> <p>n-ciele geografii</p>	<p>XII 2025</p> <p>II 2026</p> <p>III 2026 XII 2025</p> <p>IV 2026</p> <p>IV 2026</p> <p>II 2026</p> <p>XI 2025, III 2025</p>
<p>3.3 Przygotowywanie i umożliwianie udziału w olimpiadach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Olimpiada wiedzy geodezyjnej i kartograficznej - Olimpiada Wiedzy Technicznej. - Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej - Olimpiada przedsiębiorczości - Olimpiada ZUS „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych” 	<p>M. Przygoda</p> <p>J. Wojciechowski S. Jędrzejczyk</p> <p>I. Muś-Malicka I. Muś-Malicka</p>	<p>M. Trzepizur, M. Wójcikiewicz M. Wolna D. Malcher</p> <p>O. Wąsowicz O. Wąsowicz</p>	<p>X 2025</p> <p>X 2025</p>
<p>3.4 Organizacja amatorskiego przeglądu filmów animowanych</p>	<p>P. Cieślak</p>	<p>nauczyciele przedmiotów fototechnicznych</p>	<p>V 2026</p>
<p>3.5 Organizacja zajęć w ramach Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego</p>	<p>J. Wojciechowski</p>		
<p>3.6 Wystawa prac, występy artystyczne uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - XIII wystawa fotografii w galerii ART-FOTO Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie - wystawa najlepszych fotografii uczniów w Ośrodku Promocji Kultury GaudeMater. - prezentacja talentów teatralnych, wokalnych, tanecznych uczniów podczas Targów Edukacyjnych, w MDK, imprezy na terenie miasta Częstochowy. 	<p>P. Cieślak</p> <p>J. Bereszka</p> <p>D. Rataj</p>	<p>K. Pawlik</p> <p>nauczyciele języka polskiego B. Tryba</p>	<p>X 2025</p> <p>III 2026</p> <p>rok szkolny</p>
<p>3.7 Organizacja IV Wojewódzkiego Przeglądu Amatorskich Zespołów Teatralnych „Oko na teatr”.</p>	<p>D. Rataj</p>	<p>I. Cichecka</p>	<p>IX 2025</p>
<p>3.8 Organizacja Dnia głośniego czytania</p>	<p>M. Wadowska</p>	<p>M. Wójcikiewicz</p>	

4. Radzenie sobie ze stresem. Samoregulacja.	4.1 Zajęcia warsztatowe	K. Kornatka, K.Gmitruk	wychowawcy klas	rok szkolny
5. Motywacja	5.1 Zajęcia warsztatowe	K. Kornatka, K.Gmitruk	wychowawcy klas	rok szkolny
6. Dostarczenie wiedzy o możliwościach dalszego kształcenia lub o możliwościach lokalnego rynku pracy.	6.1 Informatory	M.Wójcikiewicz	pedagog	rok szkolny
	6.2 Organizowanie spotkań młodzieży z pracodawcami.	kierownik szkolenia praktycznego		
7. Dostarczenie wiedzy o własnych zdolnościach, zainteresowaniach i ograniczeniach zdrowotnych przy wyborze dalszego kierunku kształcenia.	7.1 Zajęcia warsztatowe dla klas IV technikum i klas II szkoły branżowej.	K.Kornatka	K.Gmitruk	III 2026
8. Wspieranie uczniów w ich sukcesach i porażkach. Rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i nieformalnej.	8.1. Praca z uczniem słabym: - organizacja pomocy koleżeńskiej, - zajęcia wyrównawcze, - wsparcie psychologiczne.	wychowawcy klas psycholog	nauczyciele przedmiotów	rok szkolny
	8.2. Wejście ucznia na rynek pracy: - warsztaty z preorientacji zawodowej dla klas maturalnych, - warsztaty z preorientacji zawodowej dla klas III szkoły branżowej. - punkt konsultacyjny CIZ dla uczniów	K.Kornatka	doradca zawodowy CIZ	II 2026 II 2026
	8.3 Zajęcia przygotowujące do matury z matematyki	A.Gajewska	M. Wolna	rok szkolny
	8.4. Promowanie osiągnięć uczniów w środowisku szkolnym, lokalnym	J.Bereszka		rok szkolny
	8.5. Realizacja projektów współfinansowanego przez UE: Realizacja projektu w ramach akredytacji nr 2025 -1- PL01- KA121-VET-000310151 Projekt „Dylemat etyczny – sztuczna inteligencja czy ja?”.	B.Tryba M. Grabałowski	M.Wolna A.Zbroszczyk	VI 2025 do VIII 2026.
	8.7 „Lekcje z ZUS”	I.Muś-Malicka	O.Wąsowicz	rok szkolny
	8.8 Praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	K.Katarzyna	K.Gmitruk D.Trószczyński	rok szkolny
	8.9 Obchody „Dnia bezpiecznego Internetu”	M.Wadowska		

SFERA SPOŁECZNA (konstruktywne role społeczne)

Czynniki ryzyka:

- nacisk kolegów,
- uległość wobec grupy,
- niskie poczucie własnej wartości,
- brak umiejętności radzenia sobie z trudami życia,
- brak celów życiowych,
- negatywne wzorce w mediach,
- niski poziom kultury osobistej,
- brak samodyscypliny,
- przemoc,
- arogancja,
- brak szacunku do rówieśników i osób dorosłych.

Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna za realizację	Nauczyciele współ-odpowiedzialni	Termin
1. Rozwijanie poczucia własnej wartości, wiary w siebie oraz podnoszenie odporności na presję grupy.	1.1 Zajęcia przeprowadzane na godzinie do dyspozycji wychowawców klas	Pedagog, psycholog	wychowawcy klas	rok szkolny
	1.2 Stopniowanie wymagań wobec uczniów z uwzględnieniem ich możliwości i potrzeb		wszyscy nauczyciele	
	1.3 Indywidualne spotkania z uczniami	K.Kornatka, K.Gmitruk D.Trószczyński		
2. Budzenie więzi ze szkołą oraz integracja zespołu klasowego.	2.1 Warsztaty dotyczące komunikacji w grupie z elementami integracji dla klas I	Pedagog, Psycholog	wychowawcy klas	X 2025
	2.2 Rajd integracyjny klas I	B.Tryba	wychowawcy klas I	IX 2025
3. Dostarczenie wiedzy na temat sposobów organizowania czasu wolnego.	3.1 Pogadanka dla klas I na zajęciach z wychowawcą.	wychowawcy klas I		rok szkolny
4. Kształtowanie umiejętności zaprezentowania własnej osoby.	4.1 Pogadanka na zajęciach z wychowawcą w klasach IV technikum i klasie III szkoły branżowej.	Pedagog, Psycholog	wychowawcy klas	III 2026
5. Wskazanie zagrożeń oraz pozytywnej roli środków masowego przekazu.	5.1 Warsztaty na zajęciach z wychowawcą w klasach I.	wychowawcy klas I		rok szkolny
6. Normy poprawnego zachowania.	6.1 Warsztaty na zajęciach z wychowawcą w klasach II	wychowawcy klas		rok szkolny
	6.2 Prace zespołu ds. bezpieczeństwa	przewodniczący zespołu	członkowie	rok szkolny
7. Zwiększenie częstotliwości kontaktu z domem ucznia sprawiającego kłopoty wychowawcze	7.1 Nawiązanie kontaktu z rodzicami, Wydziałem Rodziny i nieletnich Sadu Okręgowego, Policją, Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Pedagog, psycholog, pedagog specjalny.	wychowawcy klas	wg. potrzeb
8. Indywidualna opieka nad uczniem, przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu.	8.1 Współpraca z Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	pedagog		rok szkolny
	8.2. Udzielanie uczniom oraz ich rodzicom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych powstających na tle niepowodzeń szkolnych oraz konfliktów rodzinnych.	Pedagog, psycholog, pedagog specjalny		

	8.3. Zapoznanie wychowawców klas z orzeczeniami z poradni psychologiczno-pedagogicznych.	pedagog		IX 2025
	8.4. Pomoc uczniom mającym bardzo trudną sytuację materialną: - ustalenie listy osób potrzebujących pomocy materialnej, - przyznawanie zasiłków jednorazowych, - stypendia socjalne, - przyznawanie zasiłków z TPD i Stowarzyszenia „Prus” 8.5. Przeciwdziałanie bezrobociu: - przygotowanie do wyboru zawodu, - przygotowanie uczniów do podejmowania pracy, - współpraca CIZ.	pedagog, B. Gajewska M. Przygoda pedagog		rok szkolny
9. Promocja szkoły na terenie miasta, województwa, Polski.	9.1 Spotkania z uczniami klas VIII SP i ich rodzicami.	D. Trószczyński		rok szkolny
	9.2 Powiatowy konkurs fotograficzny dla uczniów szkół podstawowych "Zwykłe może być niezwykle"	A. Przygoda	K. Pawlik	rok szkolny
	9.3 Przygotowanie wystawy pokonkursowej do prezentacji w SP.	K. Pawlik	nauczyciele przedmiotów fotograficznych	rok szkolny
	9.4 Przygotowanie wystaw zdjęć naszych uczniów i absolwentów i prezentacja ich na terenie miasta.	J. Bereszka	nauczyciele przedmiotów fotograficznych	rok szkolny
	9.5. Informacje dotyczące społeczności szkolnej: - strona internetowa szkoły - kronika szkolna - FB - kronika „Sportowcy PRUSA”	S. Jędrzejczyk I. Cichecka I. Wypych-Staszewska K. Mizgalska	A. Jamrożkiewicz, J. Bereszka	rok szkolny
	9.6 Współpraca z Teatrem im. A. Mickiewicza	I. Cichecka	K. Pawlik	rok szkolny
	9.7 Współpraca z gazetą „Życie Częstochowy i powiatu”.	A. Jamrożkiewicz	I. Cichecka	rok szkolny
	9.8 Szkolny TIK-TOK	A. Bajor	I. Cichecka, J. Bereszka	rok szkolny
10. Współpraca z organizacjami i instytucjami oświatowymi oraz z zakładami pracy.	10.1 Współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną	M. Wadowska		rok szkolny
	10.2 Współpraca z Politechniką Częstochowską.	J. Wojciechowski A. Krupa		rok szkolny
	10.3 Współpraca z Centrum Informacji Zawodowej.	Pedagog		rok szkolny
	10.4 Współpraca z WODGiK w Katowicach.	M. Przygoda		rok szkolny
	10.5 Współpraca z firmą SATEL i EATON.	S. Jędrzejczyk M. Zjawiony	.	rok szkolny
	10.6 Współpraca z zakładami pracy, z zakładami fotograficznymi, drukarniami.	Dyrektor	kierownik szkolenia praktycznego	rok szkolny
	10.7 Współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie.	B. Tryba		rok szkolny
	10.8 Współpraca z AJD.	D. Rataj		rok szkolny
	10.9 Współpraca z SZS	I. Wypych-Staszewska	K. Mizgalska	rok szkolny
	10.10 Współpraca z klubami sportowymi.	I. Wypych-Staszewska		rok szkolny

	10.11 Współpraca ze stowarzyszeniem SOWA	I.Wypych-Staszewska		rok szkolny
	10.12 Współpraca ze stowarzyszeniem osób niepełnosprawnych ruchowo ich rodzin i przyjaciół „ PROMETEUS”.	D. Trószczyński	B. Tryba	rok szkolny
	10.13 Współpraca z Radą Dzielnicy Raków.	D. Trószczyński	O. Wąsowicz	rok szkolny
11. Kulturowanie tradycji klasowych i szkolnych.	<p>11.1 Organizacja imprez i uroczystości szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoczęcie roku szkolnego - Dzień Chłopaka - Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych - Andrzejki - Mikołajki w szkole - Wigilie klasowe - Walentynki - Pierwszy Dzień Wiosny - Dzień Kobiet - Dzień Dziecka, Dzień Sportu - Pożegnanie maturzystów - Dzień Edukacji Narodowej - Studniówka - Dzień Papieski - Dzień Mechatroniki - Międzynarodowy Dzień GIS - Dzień Matematyki - 15 lat fotografii w PRUSIE - Zakończenie roku szkolnego 	<p>I.Cichecka opiekun SU, M. Wadowska</p> <p>opiekun SU opiekun SU O.Wąsowicz opiekun SU opiekun SU opiekun SU G. Kamkow wychowawcy kl.IV R. Wojciechowska</p> <p>wychowawcy kl.V O. Wąsowicz S. Jędrzejczyk M.Przygoda</p> <p>B. Gajewska A. Jamrożkiewicz</p> <p>A. Bajor</p>	<p>B.Tryba wychowawcy klas M.Wójcikiewicz</p> <p>G. Tatrek, I. Cichecka</p> <p>M.Zjawiony M.Wójcikiewicz M.Trzepizur</p> <p>K.Ćwiakowska nauczyciele przedmiotów foto J.Bereszka</p>	<p>IX 2025 IX 2025 X 2025</p> <p>XI 2025 XII 2025 XII 2025 II 2026 III 2026 III 2026 VI 2026 IV 2026 X 2026</p> <p>I 2026 X 2025</p> <p>XI 2025</p> <p>III 2026 cały rok VI 2026</p>
SFERA DUCHOWA (system wartości, poczucie sensu życia)				
<p>Czynniki ryzyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wzorców - brak autorytetów - znieczulica społeczna 				
Zadania	Sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna za realizację	Nauczyciele współ-odpowiedzialni	Termin
1.Uwrażliwienie na potrzeby innych ludzi.	1.1 Działalność szkolnego koła TPD	B.Gajewska		rok szkolny
	1.2. Uczestniczenie w pracach Młodzieżowej Rady Miasta.	Opiekun SU		
	1.3.Udział w imprezach lokalnych.	D.Rataj		rok szkolny
	1.4.Działalność PCK	M.Wadowska		
	1.5. Udział w działaniach Partnerstwa na rzecz aktywności lokalnej „ Raków – Reaktywacja”	D.Rataj	B.Tryba	rok szkolny
2. Przestrzeganie norm i zasad współżycia.	2.1 Zajęcia warsztatowe 2.2 Działania werbalne wobec osób	Pedagoga,psycholog	wszyscy pracownicy szkoły	rok szkolny
3. Szacunek wobec innych osób.	2.1 Zajęcia warsztatowe 2.2 Działania werbalne wobec osób	pedagog	wszyscy pracownicy szkoły	rok szkolny
4. Wolontariat.	4.1 Współpraca z organizacjami publicznymi, fundacjami – zbiórki szkolne, publiczne.	A.Przygoda	O. Wąsowicz K. Mizgalska	rok szkolny

	4.2 Współpraca z częstochowskim hospicjum.	A.Przygoda		rok szkolny
	4.3 Współpraca z schroniskiem dla zwierząt.	A.Bajor	J.Bereszka	rok szkolny
	4.4 Współpraca ze Stowarzyszeniem Pomocy Potrzebującym – Podaj dalej.	M.Wadowska		rok szkolny
	4.5 Współpraca z fundacją „ Oczami Brata”.	A. Przygoda D. Trószczyński		rok szkolny
	4.6 Współpraca			
5. Eliminacja wulgaryzmów w języku - dostarczanie odpowiedniej wiedzy - doskonalenie sprawności językowej.	5.1 Pogadanki na zajęciach z wychowawcą	wychowawcy wszystkich klas		rok szkolny
6. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.	6.1. Opieka nad grobami poległych żołnierzy na cmentarzach częstochowskich.	M. Wolna	Maria Wolna	rok szkolny
	6.2. Poznanie historii i zabytków Częstochowy oraz regionu.	K. Rorat		rok szkolny
	6.3. Przypomnienie najważniejszych wydarzeń z życia regionu i kraju (apele tematyczne, audycje wygłaszane przez radiowęzeł, artykuły w gazetce szkolnej): - rocznica wybuchu II wojny światowej - atak ZSRR na Polskę - Święto Niepodległości - Konstytucja III Maja - Rocznicę wstąpienia Polski do UE - Wyzwolenie Częstochowy - Dzień Żołnierzy Wyklętych - rocznica powstania Mazurka Dąbrowskiego	R. Smolich	K. Rorat	IX 2025 IX 2025 XI 2025 V 2026 V 2026 I 2026 III 2026 VII (real.VI 2026)
	6.4 Udział młodzieży w uroczystościach historycznych na terenie miasta (poczet sztandarowy)	R. Smolich	M.Wolna	rok szkolny
	6.5 Organizowanie wycieczek do miejsc historycznych w regionie i w Polsce	K. Rorat	M. Wolna, M.Wolna	rok szkolny
	6.6 Apel z poświęcony pamięci Orląt Lwowskich	I.Cichecka	B. Tryba	XI 2025
7. Tolerancja	7.1 Zajęcia warsztatowe 7.2 Międzynarodowy Dzień Tolerancji	Pedagog Pedagog, Psycholog	wychowawcy klas	XI.2025
8. Rola rodziny w kształtowaniu postaw i wartości młodego człowieka	8.1 Zajęcia warsztatowe	wychowawcy klas	nauczyciele religii	rok szkolny